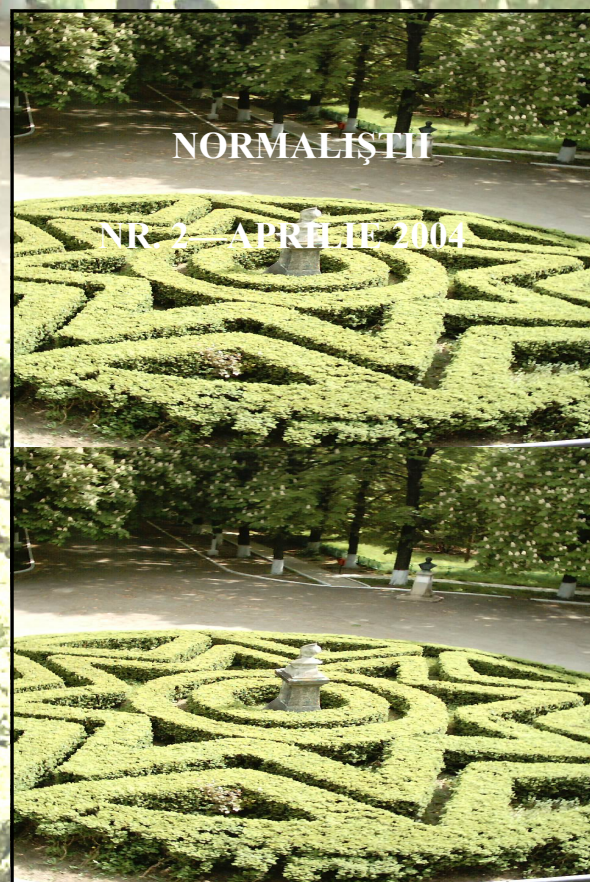

NORMALIȘTII—Nr. 2, aprilie 2004

NORMALIȘTII

REVISTĂ EDITATĂ DE ȘCOALA NORMALĂ "VASILE LUPU" IAȘI

D I N C U P R I N S :

EDITORIAL - Prof. Viorel Paraschiv

CUVINTE DE INCURAJARE - *Prof. univ. dr. Ioan Bontaș*

DASCĂȘLII NOȘTRI

UN DASCĂL MODEL: GEORGETA PETREA - *Prof. Veronica Păduraru*

NEVOIA DE MODELE - *prof. drd. Elena Mănucă, prof. drd. Gabriela Petrache*

RESTITUIRI –MIHAI COSTĂCHESCU - *Prof. Eugenia Drișcu*

VIAȚA ȘCOLII

MIRAJUL PROFESIEI DE ÎNVĂȚĂTOR - *Prof. Vasile Fetescu*

SĂRBĂTORILE SUFLETULUI - *Prof. Eugenia Drișcu*

PROIECTUL CULTURAL „ACTUALITATEA CLASICILOR. DIALOGURI PESTE TIMP.” - *prof. drd. Elena Mănucă, prof. drd. Gabriela Petrache*

„STROP DE LER” - profil - *Prof. Viorel Bârleanu*

TRUPA ACT - *provocări în spațiul ludic*

ULTIMUL APEL - *Reșetnic Victor -clasa a XII-a C*

ATELIER DE ȘLEFUIT CUVINTE

DEBUT ÎN POEZIE

ITINERAR PAIDEUTIC

MĂRȚIȘOARE LA BOJDEUCĂ - *Budău Maria, Dumitru Cristina, clasa a XI-a D)*

BUCURIA DE A FI SPECTATOR - *Ecaterina-Florina Lupu, clasa a XI- a A*

CARTEA ȘI AUTORUL EI

“ALCHIMISTUL” - *o carte ce schimbă destinul cititorului*

- *Ecaterina-Florina Lupu, clasa a XI- a A*

PAGINI DE JURNAL - *Prof. dr. Lucia-Gabriela Munteanu*

INTERVIU - *Alina Augustin, Eduard Nechifor, clasa a XII-a D*

„Generațiile noi care ies acum de la Școala Normală „V. Lupu” să-și înalțe inimile către pilda trecutului pentru a-și găsi îndemnul spre datorie.” (Mihail Sadoveanu)

Vechime

Existență, ethos, prestigiu

În 1854 s-a proiectat înființarea unui institut preparandal prin includerea școlii primare de la Trei Ierarhi.

Domnitorul Grigore Al. Ghica a aprobat proiectul în decembrie 1855, iar pe 15 ianuarie 1856 s-au deschis cursurile primei școli normale de la Trei Ierarhi.

În 1864, școala devine Școala Normală „V. Lupu”, avându-l ca director pe Titu Maiorescu, numit printr-un decret al domnitorului Al. I. Cuza.

Valoare și Vocație

Provocarea de a fi competitiv într-un spațiu al dialogului și al modelelor de care ai nevoie

Profesorii - de parte de a fi perfecți, sunt, ca și discipolii lor, perfecționiști, competenți, riguroși, creativi, perseverenți.

Elevii - interogați, exigenți, competitivi, cu vocație de viitori pedagogi, formați în spiritul ethosului normalist.

Virtualitate

*Viitorul tău e alături de noi!
Acceptă provocarea de a deveni normalist!*

În spațiul Școlii Vasiliene vei găsi:

- * un laborator de informatică dotat cu o rețea performantă de calculatoare;
- * laboratoare de biologie, chimie, fizică;
- * 24 de cabinete de științe, limbi străine, creație literară, muzică instrumentală;
- * 1 cabinet de consiliere și orientare privind cariera;
- * 1 cabinet de asistență psihopedagogică;
- * două săli de sport;
- * o bibliotecă cu peste 32.000 volume
- * un spațios amfiteatru și 27 săli de clasă;
- * un parc dendrologic totalizând 65.000 m²

Pășește în spațiul fascinant al rațiunii și al spiritului!

Accepți provocările?

Intră aici pentru a te iniția în lumea științelor!

Cabinetele și laboratoarele dotate îți oferă șanse nesperate de a descoperi fascinația științei.

Ești o fire imaginativ-creativă și dorești să-ți manifesti talentul?

Pătrunde în spațiul bibliotecii pentru a descoperi bucuria lecturii și a jocului în spațiul ficțional!

Dă glas exuberanței vârstei, alăturându-te membrilor corurilor „Condor” și „Strop de ler”!

Cele 20 de calculatoare fac posibilă intrarea în virtual, într-un univers paralel.

Laboratoarele moderne te ajută să înțelegi miracolul vieții macro și microscopice.

Dă curs fanteziei și captează-i miracolul în culoare! Noi îți vom expune lucrările.

Demonstrează-ți creativitatea scriind! Noi îți vom publica în revista școlii creațiile.

Ești un explorator încântat de călătoriile? Intră în cercul de turism ecologic „Condor”!

Dovedește-ți bucuria jocului și talentul actoricesc! Trupa „Act” are nevoie de tine.

Ești iubitor al tradițiilor populare? Trupa de dansuri populare te așteaptă.

PRIMAVARĂ VASILIANĂ

O urare în prag de martie a acestui an, primită de la unul dintre acei foarte mulți elevi dragi mie și care s-a realizat într-un domeniu conex educației, suna așa : «Primește-o și bucură-te ! Pentru a-ți fi sufletul o veșnică primăvară... !». Îi mulțumesc, iar eu, la rândul meu, o trimit tuturor celor care sunt cu inima alături de Școala Normală.

Venirea primăverii este și un moment de bilanț; a trecut un an de la investirea mea ca director prin ordinul ministrului. Mi-am propus mult, realizările au fost doar parțiale. Bilanț pozitiv, dar... mereu acel dar, este loc de mult mai bine... Cauzele, dintre cele mai diverse care au contribuit la unele nerealizări, țin de natura noastră, a oamenilor. Poate că cea mai importantă realizare a acestui prim an de management școlar, este repunerea pe linia de plutire a «corabiei normaliste». Remarc cu satisfacție faptul că a fost un an deosebit de fructuos pentru activitățile curriculare, extracurriculare și extrașcolare, explozia de proiecte derulate și numeroasele parteneriate cu administrația publică și organizații neguvernamentale, fiind grăitoare. Dacă feed-back-ul a fost receptat corect, cred că am reușit să capacitez colegii care au ceva de spus în școala noastră. Cu sinceritatea care mă caracterizează, cred că toți avem ceva de oferit și ne dorim ca școala noastră să ajungă acolo unde îi este locul, adică în vârf. Cred că avem resursele umane necesare îndeplinirii acestui deziderat, avem modele demne la care ne putem raporta. Drumul este lung, cu multe piedici de origini diferite, dar nu imposibil de parcurs. Dacă majoritatea dintre noi vom dori cu adevărat ca școala noastră să ajungă în elita învățământului ieșean, înseamnă că tot devotamentul meu pentru aceasta cauza nu este în zadar... Mereu îmi revine în memorie celebra maximă a lui G. Halas « ...Nobody who ever gave his best regretted it ».

Viorel Paraschiv

CUVINTE DE ÎNCURAJARE

Apreciez ca valoroasă și eficientă revista elevilor și profesorilor Școlii Normale «Vasile Lupu» din Iași, «Normaliștii». Este cunoscut că scrisul în reviste, cărți, ziare și alte publicații reprezintă o activitate deosebit de responsabilă, atât sub aspectul conținutului de idei, cât și al modului de exprimare, aceasta deoarece, așa cum se știe, scrisul rămâne. Ar fi bine ca în timpul anilor de studii toți elevii să fie îndrumați și sprijiniți să-și spună unele gânduri în scris în revista școlii. În acest fel ar fi mult mai pregătiți pentru viață și pentru activitatea profesională, care necesită adesea și intervenții scrise.

M-a impresionat în mod deosebit revederea în revista «Normaliștii» a imaginii capelei de la intrarea în incinta Școlii Normale «Vasile Lupu». În calitatea noastră de foști elevi, mergeam adesea în capelă și reflectam asupra comportamentului nostru, încercând să ne îndreptăm gândurile spre mai bine, mai drept, mai frumos și mai omenesc. Capela școlii a fost – și cred că este în continuare - un loc în care se interacționează și armonizează educația profesional-științifică, moral-cetățenească și religioasă.

Prof. univ. dr. Ioan Bontaș
Universitatea Tehnică din București

UN DASCĂL MODEL GEORGETA PETREA

*“Homines dum docent discunt”
 (“Oamenii învață, învățând pe alții”)
 Seneca*

Cine nu a cunoscut-o pe doamna profesoară Georgeta Petrea? Cine nu o cunoaște pe doamna profesoară Georgeta Petrea? Faceți investigații printre sutele de absolvenți ai Liceului Pedagogic din perioada 1966 până în anul 2003 și veți obține un amplu profil al unui profesor adevărat, numit Georgeta Petrea.

Absolventă a Facultății de Pedagogie, a primit repartitie la Liceul Pedagogic din Iași. Deși a intrat într-un colectiv de profesori remarcabili ai învățământului ieșean (profesorii Petre Rădoi, Rodica Măcăreanu, Vasile Hrib, E. Alexandrescu etc.), a reușit ca în scurt timp să devină cunoscută printre cadrele didactice, fiind propusă în funcția de director educativ, apoi director adjunct și director al școlii.

În aceste funcții doamna profesoară Petrea și-a dovedit realele disponibilități de colaborare cu tinerii, organizând activități specifice, cu efecte benefice asupra personalității acestora; și-a făcut o adevărată artă din a lucra cu oamenii de toate vârstele (elevi, profesori, învățători, educatoare, personal administrativ).

Personalitatea doamnei profesoare s-a conturat de-a lungul anilor, devenind și un director model, cu rezultate excepționale, atât la olimpiadele naționale cât și în calitate de coordonator al practicii pedagogice.

Elevii au apreciat la doamna profesoară Petrea claritatea expunerilor, coerența ideilor, exigența față de propria persoană și față de alții, dar mai ales perseverența în muncă. O ținută plăcută, un ton cald, blajin, cu o privire zâmbitoare, era iubită de elevi, chiar și atunci când îi admonesta.

A determinat elevii să înțeleagă că nivelul de pregătire profesională nu trebuie raportat la prezent, ci mai ales la viitor. Cea mai concludentă dovadă a temeiniciei acestei afirmații o constituie faptul că majoritatea foștilor elevi recunosc, cu obiectivitate, că formația lor inițială a fost doar o etapă în desăvârșirea personalității. Formula “am fost elevul doamnei Petrea” reprezintă pentru foarte mulți absolvenți o autentică recomandare.

Ca profesor al acestui liceu, am apreciat în

mod deosebit stilul de muncă al doamnei profesoare, calitatea de a fi “OM”. Reprezenta pentru mine primul om al liceului și cel mai competent, care m-a inițiat în tainele activităților metodice. Venind de la un liceu cu un alt profil, colaborarea cu doamna Petrea mi-a diminuat impactul cu problematica ridicată de profilul pedagogic.

Am ajuns astfel ca, la rândul meu, să ofer și altora din “secretele” unui profesor metodist.

Personalitatea doamnei profesoare este recunoscută de toți învățătorii școlilor primare, de toate educatoarele din județul Iași și nu numai. Colaborarea cu învățătorii din Iași și din județul Vaslui, s-a bazat pe respectul doamnei profesoare față de aceștia. Relațiile doamnei Petrea cu învățătorii erau adevărate relații colegiale, bazate pe respectul reciproc.

Afirm fără reținere faptul că doamna profesoară Petrea și-a identificat tinerețea cu cariera de dascăl într-un mare liceu al orașului, Școala Normală “V. Lupu”, crezând cu tărie și respectând întru totul Jurământul dascălului: “Îmi voi exercita misiunea cu credință și în demnitate. Voi vedea în elevii mei, nu atât școlari, cât copii și nu voi uita niciodată că pentru partea care-mi revine, sunt răspunzător de destinul lor. Fac aceste promisiuni în mod solemn, liber, pe onoare.” R. Dotrenes.

Prof. Veronica Păduraru

Doamnei Profesoare Petrea, cu recunoștință

Întotdeauna când vrei să scrii despre o persoană, de bine sau de rău, sunt necesare câteva clipe de reflecție. Clipele le-am parcurs. Cuvintele nu-mi stau la îndemână. Risc și încerc un “exercițiu de sinceritate”.

Doamna Profesoară Georgeta Petrea nu este un profesor model, ci un **PROFESOR**.

Doamna Profesoară Georgeta Petrea nu este un om model, ci un **OM**.

Ca director al Școlii Normale “Vasile Lupu”, m-a acceptat ca profesor. ÎI MULȚUMESC!

Ca director al Școlii Normale “Vasile Lupu”, m-a ajutat să mă integrez în colectiv. ÎI MULȚUMESC!

Ca profesor al Școlii Normale “Vasile Lupu”, a educat-o pe Cristina Ionela Plăeșu, fiica mea. ÎI MULȚUMIM!

În acest scurt eseu am folosit multe majuscule. Toate se justifică!

Ajunge!

Prof. Dan Plăeșu

NEVOIA DE MODELE

C o n s t a n t i n   P a r f e n e - I n   m e m o r i a m

În ianuarie 2003, an în care prof. univ. dr. C. Parfene trecea „Marele Hotar”, conf. dr. Nicolae Crețu anunța organizarea începând cu anul 2004, a Colocviului național de didactica limbii și literaturii române „C. Parfene”.

Pe 3 aprilie 2004, această promisiune s-a materializat, colocviul fiind organizat de Catedra de limba și literatura română „G. Ibrăileanu” a Facultății de Litere din cadrul Universității „Al. I. Cuza” Iași, în colaborare cu ISJ Iași.

Inițindu-l și proiectându-l ca pe o reală oportunitate pentru profesorii de limba și literatura română, ale căror nevoi de formare sunt conștientizate de toți factorii implicați în perfecționarea continuă, coordonatorii colocviului, conf. dr. Doru Scărlătescu, conf. dr. Nicolae Crețu, inspector școlar Mihaela Apetroae au dorit să creeze la Iași, un util spațiu pentru dezbaterile unor probleme propuse de noul curriculum al disciplinei. Evident, printr-o necesară raportare la cel care va rămâne „un Profesor al profesorilor”, „un mare iubitor de frumusețe, de cultură (nu numai literară), de oameni: generos, temeinic, de o ireproșabilă onestitate; o energie contagioasă, om de echipă și de dialog autentic, un risipitor nezmotos, exigent cu sine și cu ceilalți”. (Nicolae Crețu, „Domnului Profesor, cu dragoste” în *Convorbiri literare*, nr. 2(86) din februarie 2003).

Lucrările colocviului s-au structurat în trei secțiuni: conferințe, comunicări științifice cu tema *Didactica textului narativ* și dezbaterile *Patologia limbii vorbite și scrise*.

Cele trei conferințe, susținute de conf. dr. N. Crețu (Iași) - *In memoriam. Portret în timp*, de conf. dr. D. Scărlătescu - *C. Parfene. Pledoarie pentru modernizarea receptării limbii și literaturii române*, și de prof. I. Puflea (Bârlad) - *C. Parfene și receptarea poetică*, au configurat riguros și metaforic personalitatea complexă a profesorului C. Parfene, mentorul numeroaselor generații de profesori de limba română care au învățat de la domnia sa arta de a provoca în sufletul elevilor bucuria „de a gândi”, de a înțelege sensurile latente ale cuvântului românesc, șlefuit de Eminescu, Sadoveanu, Arghezi, Stănescu.

Secțiunea *Didactica textului narativ* s-a bucurat de o largă participare, profesori din Botoșani, Bârlad, Brăila, Câmpulung, Cluj, Constanța, Craiova, Galați, Iași, Slatina, susținând comunicări științifice interesante prin care au creat un spațiu al dialogului constructiv și au demonstrat că inventivitatea, competența, libertatea de decizie presupuse de noile programe sunt o realitate a sistemului educațional din care facem parte.

Dezbaterile *Patologia limbii vorbite și scrise* a provocat vii discuții și propuneri de soluții pentru carențele de exprimare întâlnite în mass-media românească și în rândurile elevilor noștri, consumatori ai unor produse mediatice realizate prin ignorarea cu/fără (bună) știință a normelor impuse de o anumită deontologie profesională.

Sperăm ca intenția coordonatorilor colocviului de a publica cele 35 de comunicări științifice să se concretizeze curând, iar această primă întâlnire să devină, la Iași, ca și la Cluj, tradiție, venind în întâmpinarea slujitorilor limbii și literaturii române care cere temeinicie, valoare, rigoare și vocație.

prof. drd. Elena Mănucă
prof. drd. Gabriela Petrache

RESTITUIRI – MIHAI COSTĂCHESCU

Mihai Costăchescu s-a născut în satul Goești, din fosta comună Sârca, județul Iași, în anul 1884. În acest colț de țară, după relatările profesorului Costăchescu, ar fi trăit cronicarul Grigore Ureche și în apropiere de Goești – la Prigoreni—se află mormântul celui alt mare cronicar, Ion Neculce.

După absolvirea școlii primare și a cursului mediu, Mihai Costăchescu s-a înscris la Universitatea din Iași, la Facultatea de Filologie. A suplinat apoi, pentru puțin timp, catedra de limba română la Școala Normală “V. Lupu”. A funcționat la Buzău și la Școala Comercială din Iași, din 1920 revenind prin transfer la Școala Normală. Lecțiile profesorului Costăchescu se desfășurau în atmosfera caldă a unui puternic sentiment de iubire de țară. Preocuparea sa dominantă a fost cercetarea trecutului neamului nostru concretizată în lucrări de literatură, istorie și folclor. M. Costăchescu socotea poezia populară ca pe o mare arhivă în care se regăsește un popor, ori de câte ori acest popor își căuta calea pe direcția firească a vieții și desăvârșirii lui. Pasiunea sa pentru balade, doine, cântece și poezii populare l-a ajutat să descopere o variantă frumoasă a baladei Miorița, iar producțiile populare din colecția sa au văzut lumina tiparului în 1969, prin grija prof. univ. dr. G. Ivănescu și V. Șerban, care au publicat volumul intitulat “Folclor din Moldova”.

Pe lângă ocupația didactică și preocupările pentru strângerea și studierea folclorului, M. Costăchescu a desfășurat o muncă științifică uriașă. De o inegalabilă valoare sunt colecțiile de documente din timpul lui Alexandru cel Bun, Ștefan cel Mare, Bogdan Voievod și Ștefăniță Vodă.

În anul 1933 au apărut primele două volume ca rezultat al unei munci neîntrerupte, ”cu multă cheltuială de energie și sacrificii bănești”, muncă răsplătită de Academia Română prin acordarea Premiului “Gh. Asachi”. În raportul prezentat de istoricul I. Nistor, în ședința Academiei din 29 mai 1933, se spune: ”În monumentală sa lucrare, în două volume, d-l Mihai Costăchescu a ridicat un monument trainic memoriei lui Alexandru cel Bun..., o muncă asiduă și răbdătoare de 20 de ani merită să fie recunoscută și răsplătită de Academia...”.

În 1939 M. Costăchescu este ales membru al Academiei la secția istorică, în locul rămas vacant prin moartea unui alt mare cărturar, Gheorghe Ghibănescu. Coincidență: și Gheorghe Ghibănescu fusese timp de 40 de ani profesor la Școala Normală “V. Lupu” din Iași. Mulțumind pentru cinstea ce i s-a făcut de a fi ales membru al Academiei, M. Costăchescu, după ce arată că a copilărit într-o parte a Moldovei în care au viețuit doi dintre marii noștri cronicari, adaugă: ”Ținutul cu oamenii lui, umbrele marilor cărturari, cu sfaturile lor de dincolo de moarte au fost primii mei dascăli, care m-au pus pe calea unde m-ați găsit Domniile Voastre. Atât de mult le datoresc, încât simt că mă strivește greutatea gândului că niciodată nu-mi voi putea face pe deplin datoria față de dânșii.”

După ieșirea la pensie, M. Costăchescu și-a continuat munca, fiind absorbit de lucrările de istorie, pregătind pentru tipar două mari volume intitulate “Documente moldovenești de la Petru Rareș și fiii săi”. Moartea l-a găsit la masa de lucru, printre manuscrise vechi, pergamene cu peceți, albume și cărți de specialitate.

Pe panoul de onoare de la intrarea în cimitirul “Eternitatea”, numele lui figurează la loc de cinste, alături de numele marilor personalități ale Iașului.

Profesorul Mihai Costăchescu a fost un foarte bun cunoscător al trecutului și al limbii române, iar opera sa –monument trainic și grandios-a fost și va fi și de acum înainte un important izvor de informație, recunoscut ca atare de către istorici.

Adaptare după Gh. Buga, de prof. Eugenia Drișcu

Mirajul profesiei de învățător*

O componentă de bază a aptitudinii didactice este capacitatea educatorului de a comunica cu clasa de elevi. Acest aspect fundamental al actului educațional include, alături de limbajul oral (care trebuie să tindă către perfecțiune, spre artă) și așa numita comunicare *nonverbală*, aptitudine de mare finețe, complexitate și utilitate.

Despre persoanele care viețuiesc împreună sau care conlucrează vreme îndelungată *se spune că se înțeleg din priviri*. Afirmția vizează acele modificări, aparent imperceptibile ale feței și ale părților ei, gesturile membrelor sau mișcările corpului în ansamblu care, în diverse împrejurări și pentru unele persoane, au multiple conotații.

Mihail Sadoveanu evocă cu măiestrie această însușire a personalității învățătorului său : “... Uite, și acum mi se pare că Domnu’ nostru a fost un om deosebit. Îi scânteiau privirile și era și el mișcat când ne spunea despre mărirea strămoșilor. Când făcea un semn cu mâna, așa într-o parte, parcă ridica o perdea de pe trecut, și eu vedeam tot ce spunea glasul lui...” (Din Mihail Sadoveanu, *Domnu’ Trandafir*, în volumul *Prietenul de la catedră*, Editura Tineretului, București, 1962, p. 7).

În aceste meșteșugite cuvinte este surprins un aspect esențial al comunicării didactice: trăirea afectiv-emoțională a conținutului transmis și utilizarea gesticulației și mimicii ca forme ale comunicării gestuale cu scopul de a sensibiliza sufletele copiilor și a le face să vibreze. Pentru copilul Sadoveanu, Domnu’ Trandafir era un fel de magician, care își fascina elevii cu glasul, cu vorbele și cu gesturile sale. Prin astfel de mijloace învățătorul reușește să pătrundă în mințile sărace și înțeșate ale copiilor ca în niște încăperi slab luminate, își încălzește propriul suflet la lumina incandescentă emanată de zecile de ochi ațintiți asupra sa, se străduiește să descifreze de pe chipurile contorsionate ale copiilor mirarea, nedumerirea, neputința, ca și sclipirea scânteietoare a înțelegerii. Cred că astfel de momente de tensiune intelectuală, în care fluxul emoțional și spiritual circulă intens, în ambele sensuri (de la învățător la clasă și invers), reprezintă mirajul profesiei de învățător.

Dascălii cu vocație – făuritori de personalități – construiesc, cu migala șlefuitorului de diamante, edificiile umane și, prin aceasta, rămân pentru totdeauna în memoria afectivă a învățăcelilor.

Se mai întâlnesc totuși persoane mature care, deși au beneficiat în copilărie de truda și priceperea unui învățător pentru a deveni știutori de carte, nu au înțeles complexitatea și noblețea acestei profesii. Un episod petrecut cu mulți ani în urmă mi-a întărit această constatare. Iată-l:

O foarte iscusită și prețuită învățătoare de la Liceul „Costache Negruzzi”, pe nume Codrina Ludu, mi-a relatat, cu obidă în suflet, că într-o zi de iunie, când încheierea anului școlar bătea la ușă, când cu elevii clasei IV-a pe care o conducea făcea recapitularea finală a materiei pentru a ajuta pe copii să-și ia zborul spre cursul gimnazial, a venit la ea mama unei fete care a cărei promovare era incertă, să o roage, încă o dată, să facă în așa fel ca și fiica ei să absolve ciclul primar, iar mama să poată face din ea „*măcar o învățătoare*”. Formulată astfel, rugămintea acestei mame a lăsat-o pe eminenta dascăliță fără replică.

Pentru a-i atenua cât de cât amărăciunea provocată de situația jenantă în care fusese pusă, i-am citit colegei mele un fragment din cartea lui Gala Galaction „Oameni și gânduri din veacul meu” în care autorul aduce un emoționant omagiu învățătorilor: „Sunt patruzeci de ani între mine, cel de azi, și aceste cărunte capete de dascăli, rechemate de emanațiunea și de recunoștința mea! ...Scumpi moșnegi, care m-ați descoperit pe mine însumi, modești făclieri care ați luminat potecile cugetului nostru odinioară, în anii claselor primare, *cât de sfântă și mai presus de orice răsplătire îmi apare munca voastră dascălească!*” (Gala Galaction, *Oameni și gânduri din veacul meu*, Editura de Stat pentru Literatură și Artă, București, 1955, p.40-41) (s. n.).

Lumina din sufletele curate, iradiată de ochii iscoditori și neastâmpărați ai copiilor, reprezintă un îndemn necontenit spre căutări, pentru educatorul cu chemare față de profesia didactică.

Munca desfășurată în școală timp de peste patru decenii m-a condus la convingere că *cine nu iubește copiii și nu are vocație pentru profesia didactică, nu are ce căuta în sfera activității educative*.

Prof. VASILE FETESCU

(fost director al Liceului pedagogic “V. LUPU” între anii 1966-1971 și 1990-1992)

*(Extras din volumul *Educatorul Adevărat*, Editura PIM, Iași, 2004)

Sărbătorile sufletului

În fiecare început de an, normaliștii, cu mic cu mare, se bucură. E bucuria apropierei de Sfintele Sărbători, dar e și starea specială pe care o trăim, cu deosebire, la serbările prilejuite de Zilele Școlii.

În ianuarie, odată cu sărbătoarea Sfinților Trei Ierarhi, Școala Normală "V. Lupu" se primește pentru a marca trecerea unui nou an din existența sa. Anul acesta s-au împlinit 149, iar sufletul nostru, ca un pendul, a măsurat orele sărbătorii cu bătăi de clopot. Manifestările s-au conturat ca sesiuni de comunicări ale elevilor și profesorilor, concursuri interdisciplinare și sportive, expoziții culminând cu un spectacol de amploare.

La sârșitul lunii ianuarie, așadar, serbarea a instalat nu numai bună dispoziție, ci și un sentiment adânc al trăirii sărbătorească. Programul foarte variat a cuprins prelucrări corale, cântece religioase, dramatizări, dansuri populare și moderne.

"Normaliștii" mulțumesc tuturor celor care ne-au dăruit bucurie din preaplinul sufletului lor!

Prof. Eugenia Drișcu

CE ESTE ASOCIAȚIA NORMALIȘTILOR IEȘENI – ANI ?

Este o organizație neguvernamentală înființată de un grup de inițiativă din care fac parte absolvenți ai școlii din promoțiile anilor 1950, 1952, 1954 și următoarele, profesori și părinți ai elevilor. Prima încercare de constituire s-a făcut în 1997, inițiativa nefiind dusă la bun sfârșit. O nouă încercare a debutat cu întâlniri numeroase la începutul anului 2003, dar și aceasta a fost sortită eșecului. La începutul anului 2004, Consiliul profesoral al școlii noastre, la propunerea directorului, a hotărât că este necesară urgentarea înființării asociației, pe fondul numeroaselor încurajări primite de la foștii absolvenți, aflați pe cuprinsul întregii țări. Cu toate neajunsurile de ordin financiar, am trecut de prima fază de desfășurare a proiectului nostru, cea de la notarul public. Urmează etapa a doua, cea mai lungă și mai grea, cea din justiție. Dar și cu sprijinul Comitetului de părinți al școlii –președinte, Cătălin Lupu, sperăm să trecem cu bine și de această din urmă încercare. În conformitate cu actul constitutiv și statutul asociației, ANI își propune să contribuie la:

- menținerea spiritului normalist specific celei mai vechi școli normale din țară;
- atragerea de fonduri, necesare renovării clădirilor de patrimoniu cultural care aparțin Școlii Normale;
- recuperarea terenurilor care au aparținut școlii și obținerea titlului de proprietate ;
- reapariția Anuarului școlii ;
- realizarea statuilor de pe "aleea directorilor";
- sprijinirea și consolidarea tuturor inițiativelor elevilor școlii: Clubul de ecologie și turism "Condor", Asociația sportivă școlară, corurile (de fete și cel mixt), unitatea de cercetări
- integrată ACoCeRo -, Consiliul elevilor și alte forme asociative de tineret specifice actului de educație, care nu au personalitate juridică;
- acordarea unui sistem de burse elevilor aflați în dificultate;
- desfășurarea proiectelor și programelor de formare continuă derulate în parteneriat cu Școala Normală.

Asociația are trei categorii de membri: fondatori, în număr de 3, de onoare și titulari.

Calitatea de membru se poate obține prin completarea unei adeziuni. Toți membrii asociației vor plăti o cotizație trimestrială, care va fi hotărâtă de către Comitetul director. Teritoriul asociației va avea filiale locale, conduse de către 3 persoane: un președinte, un secretar/casier și un membru.

Aceste filiale vor funcționa pe cât posibil pe lângă școli, fără a perturba procesul didactic. Pentru relații suplimentare vă adresați la telefon/fax 0232-214955.

Membri fondatori: Ciobanu Anca-Daniela,
Manolache Mimia și Viorel A. Paraschiv

PROIECTUL CULTURAL „ACTUALITATEA CLASICILOR. DIALOGURI PESTE TIMP.”

S-a pus adesea întrebarea dacă, într-o realitate cucerită de domeniul informaticii, se mai poate vorbi de frumusețea vie a cărților; dacă, nu cumva, trăitori în virtual, vom fi cei care vom schimba statutul ontologic al cărții, făcând-o să devină realitate reică. Răspunsul îl poate formula fiecare cititor care acceptă provocările spațiului deschis între el și carte, spațiu unde există posibilitatea unei dialectici a dorinței- aceea de a simți cuvântul scris și de a deprinde încet ochiul să distingă în text zonele bucuriei, ale „jocului”, în termenii lui Roland Barthes, și să le locuiască.

Proiectul cultural „**Actualitatea clasicilor**” s-a născut din dorința de a oferi elevilor noștri oportunități multiple pentru descoperirea și interiorizarea bucuriei „jocului”, într-un spațiu în care orice regulă e permisivă, lăsând loc pentru explorarea zonelor „nespusului” (Wolfgang Iser).

Având ca prioritate strategică întărirea legăturii școală-comunitate, proiectul urmărește să dezvolte colaboarea și comunicarea între actorii implicați în actul educațional (elevi, profesori, bibliotecari, muzeografi, editori), să direcționeze interesul elevilor noștri spre receptarea valorilor autentice ale culturii naționale și universale, să reactualizeze modele, ca antidot la pseudomodelele promovate în media românească.

Gândit a se derula pe parcursul anului 2004 (ianuarie-decembrie) sub forma unui sincretism al artelor, proiectul „**Actualitatea clasicilor**” își propune dezvoltarea cooperării zonale, naționale și internaționale pe linia de program, prin activități comune: Festivalul Internațional de teatru pentru liceeni *Orpheus*, Concursul național de creație literară *Mihai Eminescu - poetul și lumea*, Sesiunea națională de comunicări științifice ale elevilor *Provocările textului literar*.

Mihai Eminescu, Otilia Cazimir, Alexandru Macedonski, Mihail Sebastian, Camil Petrescu, William Shakespeare, Lucian Blaga, George Bacovia, Miguel de Cervantes, Mihail Sadoveanu, Ion Creangă, aniversații anului, sunt repere ale calendarului spiritual

(ianuarie-decembrie 2004) marcate, lunar, prin activități derulate în spații informale (Biblioteca „Gh. Asachi”, Muzeul Literaturii Române, Teatrul Național „Vasile Alecsandri”, Ateneul Artelor Tătărași), încercând să aducem școala „în afara” perimetrului caracteristic, acolo unde elevii pot descoperi bucuria lecturii și a „jocului”.

ISJ Iași, instituțiile culturale menționate mai sus, ONG-uri (Asociația Normaliștilor, Asociația Comunitară a Cercetașilor din România, Asociația A.R.T.A.), școli și licee din Iași (Liceul de Artă „O. Băncilă”, Liceul „V. Alecsandri”, Liceul „Al. I. Cuza”, Liceul „D. Cantemir”, Liceul „M. Eminescu”, Liceul de Informatică, Colegiul Național, Colegiul „C. Negruzzi”, Liceul „Emil Racoviță”, Liceul cu Program Sportiv) sunt parteneri asociați ai Școlii Normale „Vasile Lupu”, făcând parte dintr-o rețea activă ce-și propune să faciliteze și să sprijine intercunoașterea și comunicarea între factorii implicați în procesul educațional.

Primit cu deosebit interes la MECT, aprobat de inspectorul de specialitate, doamna prof. dr Miorița Got, și de către directorul departamentului Învățământ Preuniversitar, domnul prof. Gheorghe Tarnea, „așteptat” și susținut ideatic de instituțiile de cultură din Iași, aprobat de Inspectorul general al ISJ Iași, prof. Mihai Dumitriu, proiectul „Actualitatea clasicilor” are șanse reale să se permanentizeze.

Evaluarea proiectului, gândită ca o combinație de autoevaluare și interevaluare ne va oferi argumentele necesare pentru a transforma anul 2004 într-un reper la care să ne raportăm în vederea optimizării proiectului.

Deocamdată, bucuroși de a fi descoperit la elevii noștri multiple posibilități de exprimare, talente latente ce așteptau a fi provocate și valorificate, plăcerea și dorința nematerializate uneori, de a intra în spațiul „jocului” cu cartea, trecând peste dificultățile inerente începutului de drum, încercăm să depășim, îmbogățim sufletește, etapă cu etapă treptele urcușului spiritual.

*Coordonatori de proiect,
prof. drd. Elena Mănuță
prof. drd. Gabriela Petrache*

„ STROP DE LER” - profil

Încă de la începuturi, de la Gh. Asachi și Titu Maiorescu, Școala Normală a fost proiectată să formeze învățători cu pregătire muzicală necesară educării „puiului de român”. Vocile fetelor noastre sunt foarte apropiate ca sonoritate, ca posibilități tehnice de cele ale copiilor.

De aceea am considerat corul de fete cel mai potrivit „laborator” pentru însușirea unui repertoriu adecvat, a unei tehnici specifice de cânt pentru corul de voci egale, în care să se abordeze stiluri de interpretare cât mai variate, dar aplicabile și la vârsta școlară mică. În acest sens, de la reînființarea Școlii Normale ieșene, corul de fete a fost o permanență artistică și didactică. Aici, viitoarele învățătoare și-au format un repertoriu bogat și variat, au învățat să cânte la una și mai multe voci, armonic ori polifonic și, ceea ce mi se pare deosebit de important, au experimentat dirijatul coral și au învățat să se prezinte cu copiii pe scenă, în fața unui public.

Corul de fete „Strop de ler”, premiat în fiecare an, este de fapt un rezultat al talentului, al dăruirii și inteligenței viitoarelor învățătoare, este un rezultat al dragostei lor pentru muzică, pentru cultură. Aici își continuă activitatea ca dirijor Dorina Iușcă, absolventă a Facultății de Psihopedagogie, masterand și fostă elevă a școlii, iar ca solistă, Carmen Caia, studentă a Facultății de Litere, de asemenea fostă elevă a școlii.

Activitatea artistică este bogată. A susținut concerte în instituții culturale ieșene, în case de cultură din Iași, Bacău, Suceava, Covasna, în biserici și spitale din Iași dar și din țară. De-a lungul anilor a

fost recompensat cu numeroase premii, ultimul fiind locul I și Premiul Special obținut la Concursul Național de Muzică - etapa națională, Piatra Neamț, aprilie 2003.

Menționăm drept realizări artistice importante înregistrările efectuate la Studioul Radio Iași și Radio Trinitas din ultimii ani. Lucrări în primă audiție, realizate de compozitori contemporani ieșeni, au fost incluse în Fonoteca instituțiilor respective și au fost difuzate în repetate rânduri. Formația corală „Strop de ler” a fost onorată și cu emisiuni speciale („La izvoarele muzicii”), inclusiv în anul 2003. T.V. Iași, TeleM, T.V.R. Internațional, de asemenea, au transmis înregistrări ale corului, realizate în biserici, la Palatul Culturii ori în studio.

Considerăm că lansarea, în decembrie 2003, a C.D.-ului și a unei casete ROTON, cu lucrări în primă audiție din volumul „ Strop de ler ” I, semnat de Viorel Munteanu și Viorel Bârleanu, volum premiat în anul 2001 de către Uniunea Compozitorilor și Muzicologilor din România, reprezintă o importantă realizare a formației.

Încă o dată demonstrăm practic faptul că „puiul de român”, așa cum se exprima în urmă cu vreo șapte decenii marele etnomuzicolog și pedagog George Breazu, poate fi astfel educat artistic în condiții superioare.

Prof. Viorel Bârleanu

TRUPA ACT—provocări în spațiul ludic

«Mona, este un personaj a cărei viață poate nu o voi înțelege în totalitate niciodată și, în nici un caz, nu o voi aproba... spun acest lucru cu o extremă transparență. Am înțeles că Mona este o lume plină de contradicții și asta mă fascinează.»

'Experiența în sine a fost «șocantă», dar totul părea ATĂT de natural! Cred că atunci când simți că joci, că se joacă, totul pare imprevizibil...'

'Festivalul National "Orpheus" reprezintă o nouă experiență care îndiferent cum va decurge va fi interesantă și constructivă.'

Alina Augustin - Mona

"Munca în echipă, sacrificiile, timpul petrecut și bucuriile împărtășite împreună trăite în această trupă, m-au făcut să mă atașez foarte mult de colegii mei, m-au ajutat să văd o altă imagine a profesorilor care m-au îndrumat.

"Am avut niște emoții cumplite știind că vizionarea piesei nu se va opri doar la grupul colegilor ci va merge mult mai departe."

Ionut Apetrei - Grig

"Trupa "Act" a fost o experiență cu totul specială și nu știu dacă voi mai avea vreodată o asemenea ocazie. Rolul mi s-a parut greu; n-am crezut că voi reuși să intru pe deplin în pielea personajului, privind retrospectiv, oarecum detașată, îmi dau seama că dacă vreau un lucru cu adevărat, pot să-l fac. A fost o provocare benefică."

"Refuz să-mi imaginez cum va fi când totul va lua sfârșit; încerc să dilat clipa aceasta de nesfârșită satisfacție."

Gabriela Ceobanu - Domnisoara Cucu

"Personal, am avut de jucat un dublu rol: al unui țăran și al unui conductor. La început mi s-au părut roluri ușoare, dar mi-am dat seama că nu era atât de ușor. Repetițiile au fost multe și lungi, satisfacția a fost și mai mare, mai ales după cele două reprezentații pe scena Sălii Studio a Teatrului National. E o mare bucurie să joci acolo unde joacă și actorii profesioniști'.

Adrian Ailenei - țăranul și conductorul

"Trupa "Act" a reprezentat pentru mine ceva nou, o nouă experiență care m-a solicitat dintr-un alt punct de vedere, o provocare."

"La început personajul meu mi s-a părut că mă reprezintă într-o mare măsură și mi-a plăcut chiar și după cele două reprezentații de la Sala "Studio" nu mi-am schimbat părerea, dar mi-am dat seama că e un personaj mai complex decât am crezut."

Andreea Dumea - Eleva Zamfirescu Eleonora

"Nu aș fi crezut vreodată că noi suntem capabili de un asemenea gest care presupune hazard, în primul rând, dar și multă seriozitate, efort și, evident, bucurie. Însă pentru mine reprezintă o amintire pe care o voi păstra mereu în suflet când mă voi uita mereu cu nostalgie la anii de liceu."

Eduard Nechifor - Șeful Gării Ispas

"Am avut șansa nesperată de a păși într-o lume necunoscută - cea a teatrului, plină de mister. Încredințarea rolului a fost o provocare pentru mine; nu credeam că va fi atât de dificil de conturat un personaj secundar, al cărui rol este relativ scurt. Lucrurile au început să se lege după orele interminabile de repetiție. Văzând CD-ul cu înregistrarea piesei am realizat că munca nu a fost în zadar."

Eduard Herciu - Profesorul Udrea

"Momentul neașteptat, bulversat a fost acela când Marin și Mona au fost puși în situația de a sugera coregrafic povestea de iubire, unică și irepetabilă, subliniind astfel actul al doilea. "Trupa "Act" și Festivalul "Orpheus" sunt experimente neașteptate pentru mine."

Paul Zapodeanu - Profesorul Marin Miroiu

ULTIMUL APEL

**“C’est mon dernier appel avant de me taire
C’est la dernière chanson avant la guerre”**

FRANCIS CABREL

Am auzit adeseori spunându-se printre noi, “băștinașii” acestui liceu, că spiritul normalist, atât de vehiculat în reviste, tocit și uzat, rostit în fiecare discurs la serbări și ceremonii, nu există, de fapt.

Terminând cei cinci ani petrecuți aici, înclin să cred că mulți se înșală. Cu tristețe ne apropiem de sfârșitul unei etape fundamentale pentru devenirea noastră și realizăm că între noi există o apropiere puternică, o coeziune a generațiilor care și-au împărțit bruma de succes și bruma (propriu-zisă) de plictiseală, stropul de distracție, căscatul molipsitor de la ore,

tremurul și emoțiile din ajunul competițiilor, în două cuvinte - binele și răul.

Mă despart cu greutate de tot pentru că aici am renăscut, m-am descoperit, m-am îmbogățit și am experimentat noul. Cuprins de o adâncă sete de cunoaștere, am încercat să mă autodepășesc și am descoperit că ambiția corelată cu alte elemente este cheia succesului. În tot ceea ce am realizat m-au animat dorința de a învinge și gândul de a nu mi dezamăgi susținătorii, mulțumind în toate Aceluia care m-a creat și m-a înzestrat.

Pentru rezultatele obținute doresc să le mulțumesc domnilor directori și domnișoarei profesoare Oana Niculiță pentru ceea ce au investit în viitorul meu, și tuturor doamnelor și domnilor profesori care m-au sprijinit.

Nu voi înșira “trofeele” obținute în activități extrașcolare, dar mă voi lăuda cu lucruri în care am depus măiestrie: chiulul simplu (de unul singur), chiulul dublu (convincând o a doua persoană de insignifianța respectivei ore), chiulul organizat (în grup), chiulul programat (“învoire pentru olimpiade”), chiulul reușit și chiulul eșuat (care implică întâlnirea de gradul al III-lea cu profesorul care surprinde delictul în fașă), minciuna nevinovată, dar credibilă, farse și multe altele, că... de n-ar fi, nu s-ar povesti.

Închei ‘Ultimul apel’ cu versurile celebrului refren al trupei Iris:

”Iar când noi nu vom mai fi

Vă veți aminti

Că a fost odată...”

Reșetnic Victor - clasa a XII-a C

SISTEMUL DE BURSE DIN ȘCOALA NORMALĂ

Este o propunere mai veche care datează din anul 1999, regăsindu-se în oferta managerială pentru funcția de director-adjunct la concursul din acel an. De cele 4+1 burse propuse, pot beneficia elevii cu situație materială precară, dar cu rezultate școlare și extrașcolare deosebite, fără absențe nemotivate sau abateri disciplinare. Propunerile pot fi înaintate de către profesori, pedagogi, Consiliul elevilor, Comitetul de părinți sau de personalul administrativ. Referatul propunătorului se înregistrează la secretariat până pe data de 25 a lunii. În perioada 26-31 a lunii, Consiliul de administrație va analiza propunerile care vor fi susținute în ședința de către propunător.

Bursele se acordă lunar, un elev poate primi burse de maxim două ori într-un an școlar, la oricare secțiune.

Sursele de finanțare sunt în totalitate private.

Bursele «*Mihai Busuioc*» și «*Ion Creangă*», se acordă elevilor de la profilul vocațional din ultimii ani de studiu, cu finanțare privată.

Bursa «*dr. Titus Hotnog*», sponsorizată de către directorul școlii, pentru excelență.

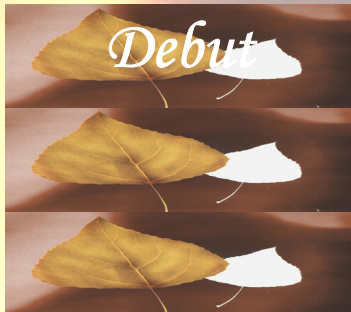
Bursa «*Gh. Polcovnicu*» finanțată de Asociația Comunitară a Cercetașilor din România – ACoCeRo (președinte V. Paraschiv)/ Comitetul de părinți al școlii (președinte Cătălin Lupu), acordată pentru activități extrașcolare.

Bursa «*Titu Maiorescu*» finanțată de Asociația Normaliștilor Ieșeni – ANI, acordată elevilor de la profilul filologie pentru creație literară și rezultate meritorii la concursuri (se acordă începând cu anul școlar 2004-2005).

În anul școlar 2003-2004 bursele au fost în valoare netă de 500.000 lei.

Președintele Comitetului de acordare a burselor este directorul școlii.

Viorel A. Paraschiv

VIS PROGRAMAT

În ceasul de dinaintea zorilor
Pleoapele s-au lăsat în molcom zbor
Îngăduindu-mi
O clipă ce-o voi prinde
În chihlimbarul veșniciei:
Mâinile, frunze cu nervuri de fericire,
Sufletul, cascadă
Risipind nezgotos valuri de iubire
Ochii înmugurind spre lumină
Ca după o lungă așteptare.
În pădurea crescândă din palmele, din
Degetele mele
Gnomi iscoditori mă îndeamnă să-mi
Revendic
Linia vieții din palmă,
Torentul de bucurie din suflet,
Vederea din ochii nevederii de până
acum.

*Ana Maria Tăbăcaru
clasa a VIII-a A*

CER ȘI PĂMÂNT

E trist când cerul alb
Pătrunde dintr-un adânc în alt adânc
Iar culoarea-i nesecată
Acum își pierde strălucirea de iubire
Totuși
Cu adâncimi secate
În purpură de rouă rece
Sau în coajă de arșiță fierbinte
Va fi o singură contopire

Cer și suflet!

*Liahu Maria-Magdalena
clasa a IX-a E*

ARITMIE

O inimă bate
Pulsează aritmat
Sufletul sfărâmat
Stă pe jos răsfirat
De-atâta durere și bucurie plânsă.
Vreau să-l adun,
Dar nu pot.
Nu e tot,
Lipsesc bucăți ce au rămas la tine.
Privesc trecutul
Și noaptea cioburilor îmi rănește din nou
Inima bolnavă.
...lumină, trandafiri roșii și el...
mă mângâie fără să-i cer,
“Dar nu merit!” îi strig,
El n-aude, mă-ncălzește, căci mi-e frig.
“Sunt prea triști ochii tăi cerești, uite, nici suflet nu mai ai...”
Strânge cioburile, iar bucățile care lipsesc le rupe hai-hui
Din sufletul lui.

*Corina Druță
clasa a XII-a E*

MĂRȚIȘOARE LA BOJDEUCĂ

Ziua de 1 Martie a devenit, prin tradiție, prilej pentru stabilirea unor punți de legătură. Cu vremurile de altă dată, cu oameni, personalități marcante trecute în eternitate. La Iași, primăvara vine, întotdeauna, cu mărțișoare la Bojdeucă, adunând aici, în această oază de liniște, în care timpul parcă își refuză curgerea, suflete sensibile, care manifestă o ne-stăpânită dorință de a reînvia amintirile unei lumi apuse.

Programul „MĂRȚIȘOARE LA BOJDEUCĂ”, organizat cu prilejul sărbătoririi a 167 de ani de la nașterea lui Ion Creangă, coordonat de domnul Daniel Corbu, a făcut neîncăpător spațiul dedicat exclusiv celor care încearcă, adesea, să facă un pelerinaj spiritual pe urmele povestitorului junimist.

Preșcolari de la Grădinița „Sf. Sava”, elevi ai Școlii „Alexandru Vlahuță”, ai Liceului de Artă „Octav Băncilă” și ai Liceului „Miron Costin” au venit la Bojdeucă să aducă un omagiu lui Ion Creangă și să-l regăsească, poate, într-o imagine nealterată de trecerea timpului: jovial, așezat pe prisma casei, începând a-și depăna povestea în fața auditoriului.

Efortul celor prezenți la această manifestare, de a-l resimți ca prezență pe marele povestitor, a fost susținut de personalități ale vieții culturale artistice, care au evocat imaginea scriitorului și învățătorului Ion Creangă: scriitorul Nicolae Panaite, criticii literari Constantin Dram și Alexandru Husar.

CD-ul multimedia „ION CREANGĂ – viața și opera”, realizat de prof. univ. dr. Alexandru Husar și Daniel Corbu, care a fost lansat în cadrul acestui program, a fost primit cu vii aplauze de cei prezenți la manifestare, care au înțeles că astfel, părăsind realitatea, vor avea ocazia de a intra în virtual și, implicit, în ficțiune, într-o lume populată de personajele universului lui Creangă; au înțeles că astfel vor putea prelungi clipa ... cea repede a copilăriei.

Expoziția de mărțișoare și de mici statuete reprezentând personaje din lumea poveștilor lui Ion Creangă, realizată de copiii de la Grădinița „Sf.Sava”, ne-a amintit că o nouă primăvară își revarsă lumina la Bojdeucă și în sufletele noastre.

Reporteri și foto: Budău Maria și Dumitru Cristina (clasa a XI-a D)

BUCURIA DE A FI SPECTATOR

Teatrul lui Matei Vișniec, judecat ca text, s-a clasicizat surprinzător de rapid. El nu mai poate provoca un scandal artistic de genul celui declanșat de dramaturgia lui Ionescu sau a lui Beckett.

Pieseile lui nu sunt ușor de clasificat, sunt oarecum bizare și postmoderniste. Ele se desfășoară calm “ca și cum o muzică demonică ar fi interpretată la pian, într-un salon, de un muzician sobru și respectuos față de asistență, îmbrăcat în frac” (cf. Alexandru Ștefănescu, în “*Romania literară*”, nr. 46, 19-25 noiembrie 2003, pp. 10-11).

La Teatrul “**Luceafărul**” am vizionat piesa *Ultimul Godot*, în regia lui Aurel Luca și interpretată de actorii teatrului **Ludic**. În rolul lui Godot a jucat Cătălin Mîndru, un tânăr actor a cărui interpretare a fost remarcată de public. Sady Tarek a intrat bine în pielea personajului Samuel Beckett - autorul debusolat și dezorientat.

În scenariul dramatic al lui Matei Vișniec, autorul și personajul sunt îmbrânciți, unul câte unul, afară din teatru. Conversând, descoperă fiecare cine este celalalt. Godot, enervat, îi reproșează lui Beckett că nu i-a dat voie să apară în piesa de teatru pe care a scris-o; acesta își dă seama că a greșit și vrea să intervină în text și să-și îndrepte greșeala. Caută disperat sfârșitul piesei pentru a deschide o paranteză unde să adauge numele lui Godot, dar nu găsește finalul. Degeaba l-ar fi găsit: piesa nu se mai joacă...

“TEATRUL A MURIT, TRAIASCĂ TEATRUL!”

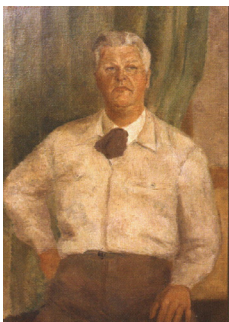
Textul și intertextul lui Matei Vișniec sugerează moartea teatrului! De fapt, el nu a dispărut, ci s-a mutat în stradă, printre oameni, anulând distanța dintre autor, actori și public. Deteatralizarea și demitizarea teatrului îngrozesc pe cei doi, îi conduc către o stare confuză: urmează dialoguri incoerente, replici inadecvate, o nepăsare față de înțelesul enunțurilor rostite, ceea ce atacă temelia cuvântului și arată criza comunicării omului modern.

Viața și teatrul sunt una, măștile lor sunt găsite într-un tomberon. Resturi, gunoaie, mucuri de țigară... Iată și decorul piesei noastre și pe cei doi mișcându-se tragi-comic în fața unei cortine trase.

Comicul absurd al piesei amuză și îngrozește în același timp. Închiderea teatrului i-a transformat pe cei doi în două personaje debusolate, fără nici un scop, lipsite de orice noimă a existenței.

În speranța că prezentarea mea a fost persuasivă, vă invit să vizionați o piesă de teatru de Matei Vișniec cât mai curând; sigur vă va plăcea!

Ecaterina-Florina Lupu, clasa a XI-a A

Pelerinaj de suflet prin locuri ale devenirii sadoveniene

Peisajul blând și domol, "natura bogată în încântări, în marginea codrilor vechi", tihna idilică, frumusețea așezărilor, toate la un loc aveau să ne îmbogățească ființa în timpul pelerinajului de suflet făcut în Săptămâna luminată, pe urmele lui Mihail Sadoveanu. Călătoria noastră spre locurile în care liniștea coboară în sufletele tuturor celor care poposesc pe meleagurile moldave, a avut o motivație clară, definită de la bun început : porneam pe urmele devenirii lui Sadoveanu, din dorința de a realiza un film documentar, parte componentă a CD-ului multimedia pe care coordonatorii proiectului (prof. Elena Mănucă, prof. Gabriela Petrache – Școala Normală "V. Lupu" și prof. Emil Munteanu – Liceul de Artă "O. Băncilă") intenționează să-l realizeze.

Muzeul **Mihail Sadoveanu**
Vovidenia, Neamț

Verșeni, satul mamei lui Mihail Sadoveanu, Pașcani, orașul nașterii scriitorului, Mircești cu apa Siretului, Ipotești ai lui Eminescu, poetul care va deveni reper statornic în formarea lui Sadoveanu, Fălticeni, unde scriitorul se va așeza după 1900, într-o "căsuță a liniștii din cerdacul căreia se văd munții", Mănăstirea Neamț cu Schitul Vovidenia, unde toaca bătând "parcă deșteaptă codrul amorțit", toate sunt repere ale unei geografii spirituale, ale traseului inițiat pentru a descoperi fețele schimbătoare ale priveliștilor, pentru a ne impregna de o atmosferă specifică, pentru a cunoaște oameni, pentru a înțelege limbajul unei gestici

misterioase, *tâlc*ul unor vorbe rezonând în auz:

"Toate erau nouă: cerul curat, codrul tainic, apa neliniștitei Moldove, muntele albastru. Îmi intrau în ochi toate colorile lumii: simțeam în nări și-n suflet miresme jilave și ascuțite. Această impresie, această renaștere curioasă a rămas totdeauna în ființa mea."(Mihail Sadoveanu).

Unică în felul ei, experiența va rămâne pentru noi moment la care ne vom raporta, cu siguranță, mai târziu, în ceasurile de liniște în care se vor derula prin fața seismografului sensibil al reținei imaginii de-altă dată: glasurile, chipurile profesorilor noștri în ipostază nouă – aceea de parteneri ai elevilor cărora au avut curajul (ne)sperat de mare de a investi încredere și afecțiune: nu doar în acest context, al drumului făcut împreună, pe urmele lui Sadoveanu, ci, permanent, de-a lungul timpului.

Pendula de la Casa "M. Sadoveanu" din Fălticeni, va vibra în auz, numărând primăverile întoarcerii, măcar prin puterea amintirii, în aceste locuri, în căutarea lui Sadoveanu, a lui Mihai Bursuc și, firesc, în căutarea celor care ne-au "provocat" spiritualicește, obligându-ne la interogația despre ființă.

Andreea Bursuc, Adrian Ailenei
clasa a XII-a D
(asistenți de imagine ai echipei de filmare)

Casa memorială
Mihail Sadoveanu—Fălticeni

“ALCHIMISTUL” - o carte ce schimbă destinul cititorului

Paulo Coehlo este un scriitor brazilian, născut la Rio de Janeiro în 1947. Înainte de a fi cunoscut ca un romancier de succes, a fost un hippie rebel, apoi autor dramatic, director de teatru, jurnalist, poet. În 1986 face pelerinajul la Santiago de Compostela, eveniment care i-a marcat viața și cariera literară. Paulo Coehlo își scrie operele la calculator, în fața oceanului, în casa de la Copacabana. Romanele lui dezvoltă drame universale, valabile oriunde și pentru oricine, ceea ce explică primirea entuziastă de care se bucură în toată lumea. Cărțile lui, traduse în 56 de limbi și editate în 150 de țări, s-au vândut în zeci de milioane de exemplare. Este consilier special UNESCO în cadrul programului „Convergențe spirituale și dialoguri interculturale”, membru al comitetului director al Fundației Shimon Peres, al Schwab Foundation. Distins cu numeroase premii (printre care premiul german Bambi 2001, acordat personalității culturale a anului, premiul italian Fregene pentru literatură) și importante distincții (cavaler al Legiunii de Onoare din Franța, martie 2000; Ordinul Rio Bronco, Brazilia etc.) membru al Academiei Braziliene de Litere (din 28 octombrie 2002).

Este fondator al institutului Paulo Coehlo, care acordă ajutoare copiilor și bătrânilor. Este colaborator permanent al unor ziare importante printre care “Corriere della Sera” (Italia), “El Semanal, Welt am Sonntag” (Germania), “The China Times Daily” (Taiwan).

Dintre cele mai importante opere amintim: *Pelerin la Compostela* (1987); *Alchimistul* (1988); *Walkiriile* (1992); *La râul Piedra am șezut și-am plâns* (1994); *Al cincilea munte* (1996); *Manualul războinicului luminii* (1997); *Veronika se hotărăște să moară* (1998); *Diavolul și domnișoara Prym* (2000); *Unsprezece minute* (2003).

După romanele sale s-au realizat numeroase dramatizări, CD-uri și jocuri electronice. Dreptul de ecranizare pentru *Alchimistul* au fost achiziționate de Warner Brothers, scenariul și regia fiindu-i încredințate actorului Laurence Fishburne.

Se zice că o dată la câteva decenii apare o carte ce schimbă pentru totdeauna viața cititorilor săi. *Alchimistul* este o astfel de carte. Ea ne învață că singura obligație este aceea de a ne realiza destinul.

Am citit acest roman cu o mare plăcere. Textul, uluitor prin simplitatea și înțelepciunea lui, povestește despre un păstor andaluz, pe nume Santiago, care își părăsește casa din Spania pentru a căuta o comoară. În drumul său către piramide, a întâlnit o țigancă, un bărbat ce își spunea rege și un alchimist. Acesta din urmă i-a arătat calea. Nimeni nu știa care este comoara pe care el o caută sau dacă Santiago poate depăși obstacolele întâlnite prin drumul prin deșert. El este în căutarea comorii, dar care nu poate fi aflată decât înăuntrul sufletului său. Ciobanul caută în Egipt răspunsul la visele lui ce se repetă în fiecare noapte, dar care niciodată nu se termină. Și chiar l-a găsit: niște tâlhari l-au jefuit și i-au luat aurul transformat din metal de către Alchimist; hoții, în momentul în care au găsit bucățile de aur asupra lui Santiago, au crezut că acesta mai are și altele îngropate în nisip. Ei au săpat, dar nu au găsit nimic și l-au întrebat ce caută în Egipt, iar acesta le-a povestit de visul său. Șeful bandeii de hoți i-a zis că și el a visat că într-un sătuc din Spania – de fapt chiar satul din care venea Santiago – lângă o biserică părăsită, unde un cioban își păzește oile, este o comoară. Astfel, personajul nostru află ceea ce căuta cu atâta înfrigurare. Ajunge în Spania și găsește comoara.

Prin intermediul acestei cărți am aflat că fiecare om pe această lume trebuie să-și realizeze visul și legenda personală; fără muncă nimic nu e posibil, fără încercări nu realizezi ceea ce dorești.

Se mai poate întâmpla să cauți anumite lucruri sau răspunsuri la întrebări nedezlegate peste tot în lume, pleci dintr-un colț al ei și ajungi în altul..., dar nu găsești. Astfel, spășit, te întorci în locul de unde ai plecat și, dintr-o dată, afli ceea ce ai căutat atâta timp, rătăcitor. Te miri cum de nu ai observat că ceea ce ai căutat era aproape de tine, lângă tine sau chiar în tine...

Ecaterina-Florina Lupu,
clasa a XI-a A

PAGINI DE JURNAL THURINGIAN (1999-2001)

Jena, august 1999 Au trecut deja trei zile de când suntem în Jena și parcă aici este casa noastră dintotdeauna. Un amestec de familiar și inedit; dar tot ce este mai deosebit și specific nemților devine, în foarte scurt timp de-al nostru, cu bucuria că ne lăsăm să plutim pe apele curate ale unei vieți civilizate, aproape perfecte. Mă simt excelent, aș spune într-un “acasă” ideal, pașnic, lipsit de stresul enorm din România. Mai puțin însă limba: sintaxa și chiar fonetica limbii germane mi se par inabordabile. Eugen, lângă mine, este un interpret binevoitor, dar nu mă pot simți cu adevărat liberă. Cuvinte și sintagme disparate încep să înțeleg, iar formulele curente de salut, adresare, scuze, le-am învățat.

Cum am coborât din trenul care ne-a adus de la Nürnberg la Jena (10^{34} - 13^{03}) am avut impresia că respir aerul unei stațiuni de vilegiatură: dealuri foarte înalte înconjoară acest oraș thuringian, leagăn al romantismului german. Din primele ore constăți că Schiller și Goethe se bucură de un fel de cult. Peste tot dai de numele lor: Schiller Passage, Schiller Apotheke, Schillerkirche, Schiller Universität, Goethe Galerie, Goethe Buchhandlung... După câteva zile afli că au trecut pe aici, ca studenți sau profesori, puțin sau mai mult timp, și au lăsat urme în memoria locului Leibniz, Hegel, Humboldt, Novalis, Brentano, Tieck, Bach, ca să nu mai vorbim de zecile de mari filologi, naturaliști, fizicieni, al căror nume le găsim prin manualele școlarilor de pretutindeni...

Orașul vechi are frumusețea, misterul și austeritatea pietrelor bine clădite în turnuri, ziduri, pavimente și clădiri mai mari sau mai mici, acoperite obligatoriu cu țiglă roșie; pereți de cărămidă sau ziduri gletuite pastelat și încadrate cu scânduri lungi maro, grena sau negre, în triunghiuri și linii frânte. Piațetele nu au fântâni ca la Roma sau Paris, fațadele nu-ți amintesc de Renaștere și Baroc. Nu te afli pe marile artere ale turismului internațional, dar percepi acut un fel de “duh al locului” care te îndeamnă la studiu, reflecție, răgaz intelectual. Oamenii, chiar și cei tineri, studenții, nu au comportamentul latin și meridional, atât de apropiat nouă, ba chiar mi se par prea cuminiți, disciplinați, îmbrăcați clasic, decent și foarte funcțional. Tinerii poartă pantofi cu tălpi groase, tricouri și hanorace colorate, părul ciufulit și geluit (câteodată vopsit în culori aprinse), ca peste tot în Occident — dar chiar și aceștia au un aer mai disciplinat. Fantezia, nebunia și non-conformismul parizian sunt departe și parcă îmi lipsesc. Acolo femeile sunt mignone, se rujează, fumează pe stradă, par și sunt libere și independente, *aici* mi se par mămoase, impunătoare și exigente Kriemhilde și Gertrude teutonice, care își construiesc și își cunosc destinul, în virtutea tradiției nemțești a muncii și maternității. Să fie doar o iluzie de-a mea și o reminiscență culturală?

Râul Saale străbate orașul prin mijloc și pe malurile lui sunt zăvoaie “sălbaticе”, apoi vin porțiuni mai înalte cu iarbă, străbătute de drumulețe pietruite. Oamenii circulă mult cu bicicletele. Ca să ajungem în centru, unde este și Universitatea, atât corpurile vechi, unele muzee, cât și cele noi, ultra-moderne, traversăm râul pe poduri solide, mai largi sau mai înguste, dar simple. Facem pe jos 15-20 minute până în centru, unde este și un complex universal, foarte elegant, cu nivele de sticlă, lifturi rotunde și transparente, benzi rulante, restaurante și mici grădini interioare (Goethe Galerie).

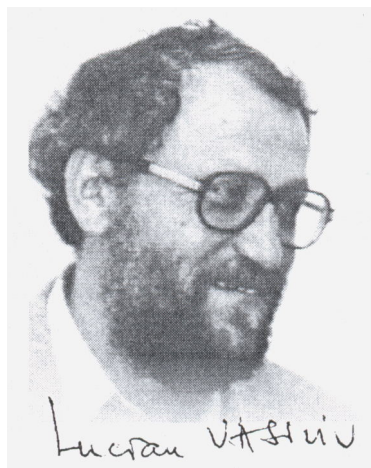
Dinu bâzâie că vrea bicicletă, mai ales că toți copiii vin la școală cu bicicleta. Și diriginta lui Dinu (Klassenleiterin), Frau Uschkrat, o foarte drăguță profesoară de engleză, vine la școală tot cu bicicleta. Nu ne-am hotărât încă dacă să cumpărăm sau să închiriem una. În magazin cea mai ieftină costă 300 DM. Mă așteptam ca Dinu să vină speriat de la școală dar el spune că atmosfera de lucru este degajată, cerințele sunt convenabile, dar nu poate încă formula răspunsurile în enunțuri lungi și complete. La germană, profesoara (o tânără profesoară nou venită în școală) le-a dat de comentat o poezie, iar Dinu a început să-i spună pe englezește colegului de bancă, Matthaeus, iar acesta transpunea în germană. Apoi le-a pus pe bănci câteva poze, diferite, urmând ca elevii să-și aleagă una și apoi să spună ce-i sugera fotografia fiecăruia. Asta a fost prima oră de germană — nesofisticată metodic, degajată, iar densitatea și calitatea eventuală a orei (după câte îmi povestește Dinu, tras de limbă) constă nu în mulțimea secvențelor, ci în adâncirea și fixarea unor cunoștințe și deprinderi. Când sună de ieșire, toți elevii se ridică brusc, vorbesc tare, își strâng catrafusele și pleacă în sala destinată disciplinei următoare. Pe profesor îl găsesc acolo. Încă un amănunt: soneria nu este o sonerie ca la noi, stridentă ca la armată, ci câteva note muzicale prelungite. La desen, profesoara, mai în vârstă, le-a împărțit câte o foaie de bloc și le-a spus să deseneze un cap de om. La mate lui Dinu i s-a părut ușor. I-am cumpărat trusă de geometrie, ghiozdan tip rucsac (39 mărci) caiete speciale de lucru în clasă la germană și engleză.

Apartamentul în care locuim se află într-un complex nou al Universității, abia terminat, ultra-modern (Humboldthaus). E un centru de găzduire a universitarilor străini, pe Charlottenstrasse, la câțiva pași de Schillerkirche, într-un cartier foarte liniștit, cu locuințe tip vilă, la trei minute de râu. Cele două camere cu accesoriile lor ne-au încântat: totul este nou, strălucitor, cu materiale și mecanisme de înaltă calitate, simplu, spațios. Pereții, baia, abajururile veiozelor sunt albe, bucătăria și tapiseria canapelelor și a fotoliilor sunt albastre, șifonierul, biroul, rafturile, măsuțele sunt de lemn mat, în linii drepte dar calde, în culoare naturală. Cele două camere sunt înalte, au ferestre foarte mari, de lemn și aluminiu. Obloanele se trag din casă cu o bandă rulantă solidă și îndemânoasă. În tot apartamentul sunt multe becuri; în afară de cinci aplicații mari în plafonul livingului, lumini în diverse colțișoare, doar pentru masa unde mănânci, doar pentru spălătul vaselor sau pentru a-ți prepara o cafea. Podeaua este mochetată etanș și are culoarea nisipului. Camera de zi comunică, fără uși, cu holul și bucătăria, utilată cu dulapuri jos și sus, etanșizate, fără spații între ele, în care găsești tot ce-ți trebuie. Aragazul electric are un cuptor grozav, cu diverse utilități.

Am cumpărat de vreo 240 de mărci provizii alimentare, socotind că are să ne ajungă vreo două săptămâni. Ți-e mai mare dragul să trebaluiești prin bucătărie! Clădirea are formă de U culcat, curtea interioară este pietruită, iar în mijloc este un arbore înalt și bogat, un tei. Holul laturii centrale este de sticlă, înalt, pavat cu plăci de marmură; ușile apartamentelor sunt solide și elegante, cu etichete, clanță numai pe dinăuntru, ca la toate intrările, așa încât nu pot pătrunde decât cei care au cheie. Sunt două nivele, deci multe încăperi, dar rar te întâlnești cu vreun locatar. Este mereu liniște, și ai senzația că ești singur în tot complexul. Dar ce e și mai minunat pentru orizontul așteptărilor noastre este grădina aflată în spatele a două din laturile clădirii: foarte mare, cu alei de nisip grunjos, cu ronduri, bănci, scrânciobe și alte dispozitive pentru copii (majoritatea locatarilor sunt familii tinere, cu copii), parcare, denivelări în scări, terasă cu două mese și vreo șase scaune, flori de câmp specifice biotopului local — margarete, nalbe, tufe de iarbă ca stuful, arbuști, plante de stâncă înflorite mov și galben. (continuarea în numărul viitor)

Prof. dr. Lucia-Gabriela Munteanu

„Relația cu dascălul este fertilă până la finele respirației noastre”
 dialog cu poetul Lucian Vasiliu, directorul Muzeului Literaturii Române – Iași

Stimate Domnule Lucian Vasiliu, permiteți-mi să folosesc “drept pretext al discuției noastre câteva versuri din poezia „Cercuri”: Între gura mea și gurile voastre/ pecețile gurilor care au fost/(...) Ne așezăm și ne ridicăm de la masa de piatră/ Între un gest și altul/ Amintirile altor gesturi”. Cu ajutorul dumneavoastră, vom încerca printr-un gest de abolire a timpului, să ajungem în „Subteranele Junimii”. În articolul „Biblioteci și bibliotecari”, semnat de dumneavoastră în revista „Convorbiri literare”, evocați imaginea unor dascăli care v-au înrăurit evoluția spirituală. Cum vedeți acum, din perspectiva prezentului, relația de-atunci dintre elev și profesor?

Lucian Vasiliu: Un asemenea tip de relație exista cât ființăm pe pământ; ea se naște în primii ani când conștientizăm fragil, echivoc realitatea imediată, când nu avem puncte de sprijin și ne căutăm în preajmă părinții, rudele, prietenii, încercăm să ne situăm față de cei care sunt și de potențialul pe care umanitatea îl oferă mereu ca perspectivă, încât această relație este pe de o parte sacră, între magistru și discipol sau, altfel spus, între maestru și ucenic, între îndrumător și calfă. Este o relație fertilă pentru cei care știu să o cultive, s-o prețuiască. Mă refer la „a ști” în două variante: a ști să cultivi în calitate de „cultivator” de tineri, iar pe de altă parte, a ști să cultivi la tânăr relația cu maestrul, cu îndrumătorul tău, fiindcă, deseori, sunt încă incompatibilități între cei maturi și cei tineri sau între cei tineri și cei maturi. Lucrurile pleacă din ambele direcții atunci când această coalizare, armonizare se întâmplă, ea devenind astfel fertilă pentru maestru, cât și pentru ucenic. Relația cu învățătorul, îndrumătorul, dascălul este benefică până la finele respirației noastre.

„Lucian Vasiliu citește poezii/ De Cezar Ivănescu/ De Lucian Vasiliu/ Cine citește poezii?” vă întrebați într-un text poetic „Continuitate”, din volumul „Atelier de potcovit inorogi”. Vă mărturisesc faptul că această carte a fost o provocare pentru câțiva dintre noi. V-am citit câteva dintre poeziile dumneavoastră, la început din curiozitate. Din dorința de a ne apropia de un poet contemporan cu noi. Care erau preocupările dumneavoastră de lectură în anii formării bărlădene și apoi în perioada Școlii Postliceale de Biblioteconomie din București?

L.V.: Am avut șansa să mă nasc într-o casă cu cărți, în comparație cu copiii vecinilor aflați în dificultatea de a-și procura o bibliotecă personală, apoi am avut o a doua șansă a unei biblioteci municipale la Bârlad și a unei biblioteci de liceu foarte bine dotate, iar a treia șansă au reprezentat-o câțiva din profesorii mei de română, de istorie, de filozofie care ne-au cultivat. La capitolul lecturi, enorm de multe lucruri sunt de spus, dar semnificativ la această vârstă este relația directă cu profesorii, cu familia și cu instituțiile care pot oferi spațiu de exprimare, spațiu de lărgire a orizontului cultural, indiferent că vorbim despre un tânăr care mâine va fi prim-ministru sau pur și simplu un controlor de bilete în tramvai. Acest orizont cultural este important pentru orice ființă umană chiar dacă nu toți dintre noi mâine-poimâine vom fi actori, artiști plastici, scriitori, profesori sau academicieni. Efortul permanent de instruire este util pentru oricare dintre tinerii care astăzi încearcă să-și găsească un loc între colegi, care încearcă să se situeze în comunitate, în lume, este util pentru orice tânăr care meditează și care, cu luciditate, își asumă și frumusețile și tristețile existențiale.

Ca bibliotecar, într-o primă etapă, „rătăcit mai târziu printre facsimile, fotografii și documente literare în calitate de custode la Muzeul de literatură”, după cum spune Radu G. Țeposu, trăitor într-un univers fizic al cărților dar și într-unul ficțional, prin scris, cum ați comenta ideea lui M. Eliade „Nu ne este permis să trecem prin viață fără a folosi energia depozitată în cărți”?

L.V.: De obicei sunt o fire ludică, jucăușă, îmi place să fac lucrurile cu spontaneitate și să mă joc cu ideile, cu prietenii, în sensul frumos, elegant al termenului; dar Mircea Eliade este unul din semnele de gravitate ale lecturilor mele și, bănuiesc, nu numai ale mele; este tipul de cărturar, savant, encicloped, erudit care pune cu gravitate această problemă a depersonalizării naturii umane, a sublinierii ideii, accesul neapărat la cultură, la instrucție, la bibliotecă. Mircea Eliade este un reper nu numai pentru ceea ce numim în mod convențional literatura română dintre cele două războaie mondiale, ci este un reper și în sensul tânărului care a avut și un program cultural foarte intens, care a trecut prin perioade dificile: războaie, excesuri politice, multe incompatibilități cu normalitatea. Eliade face apel la sobrietate, la ceremonial, la livresc asumat într-o manieră profundă, rămâne să spunem, un îndemn și o realitate pentru orice om care își dorește ca, la judecata de apoi, să nu fie umilit de o instanță divină.

Știm că ați inițiat numeroase proiecte pe care le derulați împreună cu factorii implicați în educație. Muzeul Literaturii este „un spațiu de exprimare plurivalentă”, după cum afirmați în articolul „Vasile Pogor-fiul” din „Convorbiri literare”, un spațiu în care și noi elevii avem acces, în încercarea noastră de a ieși din timp și a pătrunde în legendele vii care aici, la Pogor, se cheamă Eminescu, Maiorescu, Creangă. Credeți că literatura mai poate fi o provocare pentru generația actuală care resimte tot mai puternic presiunea multi-media ?

L.V.: Da! este o problemă moartea literaturii. Această problemă a sfârșitului culturii a fost enunțată de fiecare, să zicem, grup cultural de odinioară sau mai aproape de noi. Mereu au apărut provocări, de la tiparul lui Gutenberg și până la calculatorul modern, însă, în același timp, meditația, luciditatea au continuat să dea roade și literatura între celelalte arte cred că va continua să existe. Am experiența directă cu școli, cu elevi și pot spune că sunt foarte mulți tineri de calitate care citesc, care scriu poezii deosebit de bine. Sunt convins că următorii ani se vor constitui într-o explozie a tinerelor talente din toate zonele artelor. Eu cred în continuare în literatură, în accesul la literatură, cred în artă și nu sunt printre cei care intră în panică.

Cum ați caracteriza, în câteva cuvinte, proiectul cultural inițiat de Școala Normală, în parteneriat cu Muzeul Literaturii?

L.V.: Este un proiect pe care noi, muzeografi, profesorii, scriitorii, publiciștii, îl așteptam. Primul pas a fost făcut, așteptăm să urcăm împreună câteva trepte aici, și într-un oraș, repet, cu atâtea tradiții, cu atâtea oferte culturale, cu atâtea valori, cu atâtea energii spirituale de la elevi la profesori, de la omul de afaceri și până la omul politic.

În încheiere dorim să vă adresăm mulțumirile noastre pentru că ne-ați dat posibilitatea pentru câteva clipe, să „câștigăm timpul” și „să captăm izvoarele altor neliniști/ tot mai adânc/ în cântecul de leagăn al pânzelor freatice” (“Subteranele Junimii”).

L.V.: Vă mulțumesc și eu încă o dată de altfel. Vă doresc să vă bucurați de prietenii cât mai frumoase, să fructificați cât mai bine anii de instruire în varianta liceu, în varianta facultate. În general, să vă bucurați de lucrurile frumoase pe care le-au lăsat și pe care vi le-au oferit părinții voștri, dascălii voștri, modele la care ne raportăm toată viața.

Reporteri: Alina Augustin, Eduard Nechifor - clasa a XII-a D

Mentalități, idei, controverses...

Anchetele și sondajele de opinie sunt întotdeauna interesante. Ele iau pulsul unei colectivități, al unor oameni care sunt dispuși să răspundă la o serie de întrebări. O întrebare interesantă stârnește o furtună a minții, te pune ca într-o oglindă în fața ta însuși.

În societatea în care trăim, postmodernă și contradictorie, tinerii sunt nesiguri și de multe ori orbiți de violențe, agresivități și nedreptăți la toate palierele vieții sociale. Într-o lume complexă și nu tocmai așa cum ne-o dorim, avem nevoie de un model, de repere clare și verificate, avem nevoie de cultură, singura șansă de a supraviețui, de a fi cunoscuți.

Andrei Pleșu pornește de la o anchetă prezentată în revista „Evenimentul zilei” de la sfârșitul lunii ianuarie, anul curent și realizează un articol în „Dilema”, nr. 8, din 5-11 martie 2004 despre modelele tinerii generații. Rezultatele anchetei au fost următoarele: „Aproape toți tinerii optau pentru genul *direct*, descărcăreț, înstărit și slobod la gură, adică pentru modelul Gigi Becali-Nicu Gheară-Trăian Băsescu, Fulgurant, apărea și Mircea Dinescu. Cei mai diafani urcau până la Teo Trandafir, Mircea Geonă și Theodor Stolojan, iar singurul <artist> chestionat, student la Conservator, îl avea ca reper pe Radu Câmpeanu. În rest, mai apăreau în postura de <model> câțiva sportivi (Mutu, Chivu, Leonard Doroftei, Țiriac), câteva fete TV (Mihaela Rădulescu, Andreea Esca, Monica Bârlădeanu) și doi gazetari (Marius Tucă, C.T.Popescu). De câte o mențiune beneficiau Andreea Marin, Adrian Copilu, Minune, Blănculescu, Mitică Dragomir, Vacanța Mare, Sorin Oprescu, Andrei Gheorghe și C.V.Tudor. O studentă la Agromonomie îl așeza alături de Teo pe Preafericitul Teoctist.

Deși binecunoscutul eseist și critic de artă accentuează imaginea unei societăți bazată pe astfel de exponenți și prezintă situația ca fiind deprimantă, el precizează că: „acest orizont nu e caracteristic tineretului român în genere”. Dimpotrivă, există și o „mulțime de tineri de cu totul altă croială, studioși, talentați, binecrescuți”.

Autorul cărții *Despre îngeri* face apoi o incursiune în sensurile conceptului de <model>: „Modelul e ceea ce te modelează. Și nu te poate modela decât ceea ce te depășește, ceea ce te umple de admirație, ceea ce pune în mișcare mecanismul complicat al unei aspirații legitime. (...) A avea un model înseamnă a călca pe o urmă, a urma, a reintra în continuitatea unei tradiții.

Urmând și noi „modelul” reporterilor, am adresat elevilor normaliști următoarele întrebări:

1. Ce înseamnă pentru tine o personalitate model ?

2. Ai nevoie de un model ?

Care este modelul de la care înveți, care îți orientează formarea și în care ai vrea să te regăsești ?

La întrebarea numărul 1. am selectat următoarele răspunsuri:

„La o vârstă la care ne simțim, mai degrabă confuși, la care totul ni se pare ambiguu, tindem cu toții spre o < lume pură >, spre întâlnirea cu perfecțiunea, din care să extragem seva necesară pentru a ne construi personalități puternice, capabile să-și descopere și să-și împlinească menirea lor în lume. Această <lume pură> nu e altceva decât un model pe care adolescentul îl caută neîncetat. Este un mijloc prin care conștiința îmi rămâne mereu vie și lucrătoare, prin care toate simțurile îmi sunt deșteptate și tind spre o singură cauză: spre dorințe, aspirații înalte și, în final, spre o reușită, spre împlinire”. (Magda Apetrei, XI-A)

„Pentru mine o personalitate model reprezintă un om cult, inteligent, cu o viziune amplă despre viață; care să știe să ia decizii”. (Mihaela Buzincu, X-B)

„O valoare demnă de urmat și de respectat”. (Roxana Cristian, X-A)

„O personalitate model, în concepția mea, este o persoană inteligentă, cu multe calități, care ar detașa-o de banalitate, de mulțime”. (Druță Corina, XII-E)

„Personalitatea model este ceva propriu, caracteristic fiecărei persoane și se distinge ca individualitate conștientă și liberă, care, prin valoare sau calități, poate servi ca exemplu. (Ala Ichim, X-C)

„Pentru mine, o personalitate model înseamnă foarte mult: o persoană care mă formează, mă inițiază în tainele vieții; de la care învăț ce, cât și cum”. (anonim, XI-A)

„Ca să se numească personalitate, un om trebuie să dețină foarte multe calități: să fie comunicativ, înțelegător, impunător, cinstit, iar ca să fie și model înseamnă că îi polarizează pe cei din jur în mod pozitiv, le oferă un posibil mod de viață, demn de urmat”. (Carmen Vrabie, X-B)

Întrebarea numărul 2:

„Da, am nevoie de un model”! (Magda Apetrei, XI-A)

„Toți urmărim un model, fie că știm, fie că nu. Avem nevoie de un model”. (Mihaela Buzincu, X-B)

„Da! De ce nu? Ar fi nemaipomenit să existe așa ceva!” (Manghine Andreea, X-E)

„Toți avem nevoie de un model și nu doar de unul”. (Corina Druță, XII-E)

„Așa cum nu există într-un pom două frunze identice, tot așa este cu desăvârșire imposibil ca la nivelul de supremă complexitate pe care-l prezintă personalitatea, să existe doi oameni identici . În realitate, fiecare om are un mod propriu și concret, irepetabil de a fi, de a gândi și simți”. (Ala Ichim, X-C)

„*Bineînțeles. Oricine are nevoie de un model*”. (Carmen Vrabie, X-B)

„*Indiscutabil, am nevoie de un model care să-mi arate, iar eu să mă formez, să-mi creez propria-mi cale*”. (anonim, XI-A)

Întrebarea numărul 3:

„Poate sună banal, dar prima persoană la care mă gândesc atunci când fac un lucru este mama mea. Mereu am admirat și mi-am dorit să am măcar o bucăciță din bucuria, seninătatea, bunătatea, optimismul ei. Am încercat să preiau doar ceea ce mi s-a părut corect, necopiindu-i greșelile. Mulțumesc, mamă”. (Carmen Vrabie, X-B)

„Încerc ca de la fiecare persoană ivită în calea mea să preiau , să învăț cele mai bune lucruri , însă modelul în care aș vrea să mă regăsesc , de la care aș avea ceva de învățat ar fi Vitoria Lipan . ” (Ala Iachim , X-C)

„Primele modele pe care le-am urmat au fost părinții mei. Cu toate că părinții îmi sunt încă un model de cultură și inteligență, ar fi indicat să spun că la 18 ani nu mai am nici un model. Multe modele demne de urmat văd și în profesorii mei, pe care îi iubesc și îi respect”. (Corina Druță, XII-E)

„Mai întâi, mă opresc asupra tatălui meu, în care am găsit un model în ceea ce privește ambiția împlinirii pe plan profesional. Este vorba despre aceeași perseverență și curiozitate nestăpânită în explorarea diverselor domenii, în special literatura. Un alt model pe care l-am descoperit de când am venit la acest liceu, este doamna dirigintă și profesoară de limba română a mea. Ea nu ne este doar profesoară, ci și o foarte bună prietenă, prin sfaturile pe care ni le dă, prin faptul că este înțelegătoare. Pe lângă acestea, doamna dirigintă ne-a ajutat să ne fortificăm o minte, un caracter și un spirit. Ne-a îndrumat să ne descoperim aptitudinile de justiție, corectitudine și creație”. (Magda Apetrei, XI-A)

Într-un interviu acordat lui Tudorel Urian, apărut în revista „România literară”, nr. din 10-16 martie 2004, Alexandru Paleologu vorbește despre modelele pe care le-a avut în anii de formare intelectuală, despre persoanele care i-au marcat etapele de formare a personalității. După cum afirma, primul model i-a fost chiar tatăl său , un avocat de „ mână întâi ” , la care a admirat , de mic , inteligența extraordinară , marea cultură și farmecul personal : „ De la el am învățat un lucru fundamental : cum este să fii inteligent , cum vede viața un om inteligent și ce reacții trebuie să aibă în fața fenomenelor de viață . ”

Urmează apoi unul din marile sale modele intelectuale și umane, I . L . Caragiale: „ Îl consider cel mai inteligent și cel mai strălucit român cunoscut de mine pentru că încă sunt puțini cei care îl cunosc . ” Mai mult chiar , Paleologu îl consideră extrem de antipatizat și aceasta pentru că I . L . Caragiale e inteligent , iar societatea românească se teme de inteligență : „ La noi el e urât pentru că nu se poate suporta inteligența ” . După cum afirma Alexandru Paleologu , ea este considerată de societatea noastră dușmanul principal al escrocilor și al imbecililor .

Alt model pe „ care nu l-am cunoscut deloc deși a locuit la doi pași de casa noastră și eram oarecum înrudiți cu familia lui ” - a fost , în literatură Paul Zarifopol . În viziunea lui Paleologu , el „ are un spirit de mare finețe și mai ales precizie ” . Pe lângă acestea „ , avea o foarte mare înțelegere pentru fenomene sufletești și intelectuale care îi erau străine . De pildă mistica , credința . Avea un mare respect pentru valoarea individuală a acestora . Dar respect când meritau să fie respectate ” .

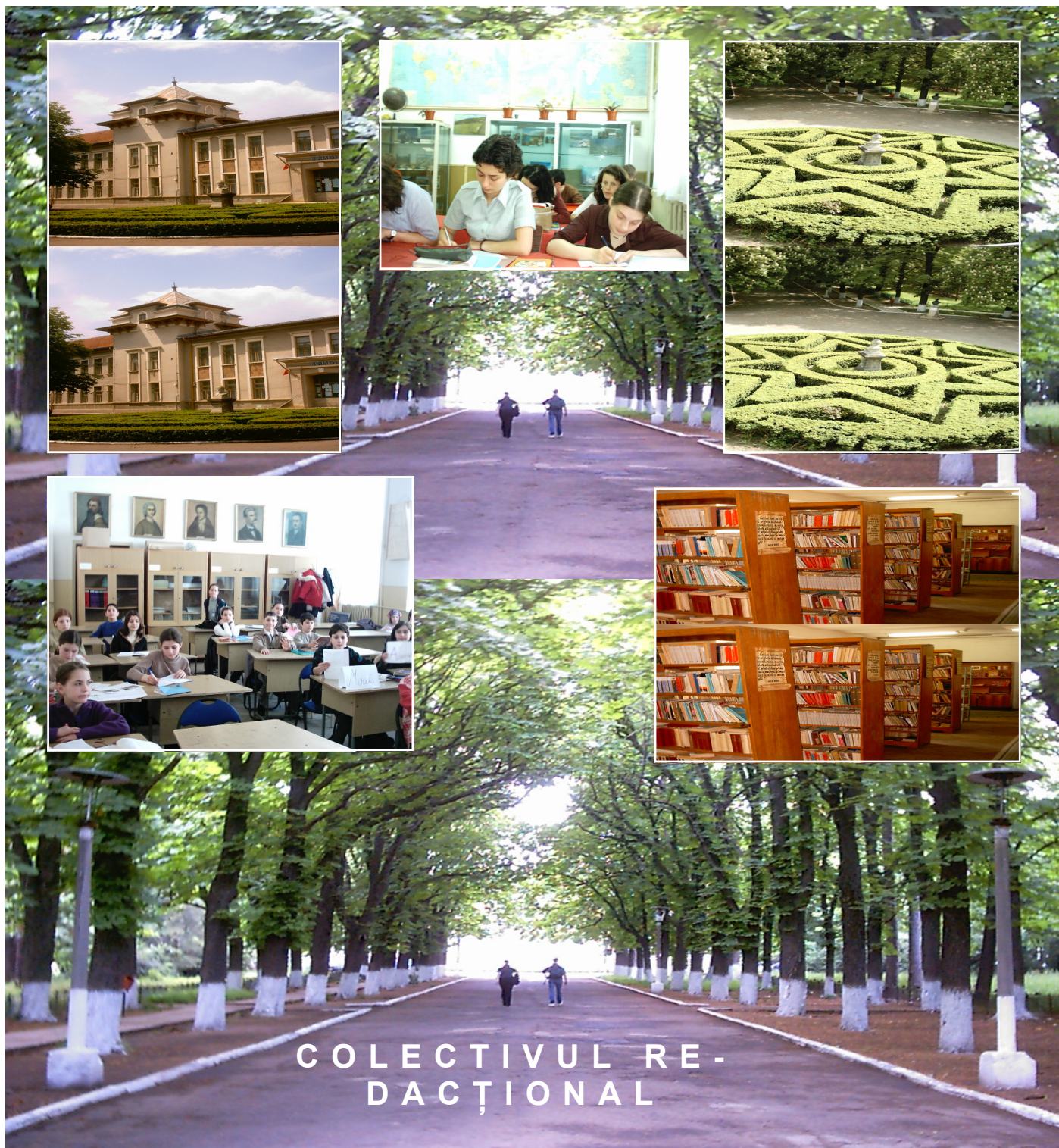
Pe lângă modelele prezentate mai sus , scriitorul amintește în interviu și de alte personalități marcante în formarea sa intelectuală . Printre apropiații tatălui său , printre rudele mamei , din Moldova , Paleologu îi cunoaște pe pictorul Theodor Pallady , pe Mihai Jora , pe juristul Istrate Micescu . Mulțumită acestuia din urmă , el a ajuns mai târziu la ideea următoare : inteligența trebuie să fie inteligentă . „ Adică să faci față cu ea la toate problemele care ți se pun și pe care ți le pui . Nimeni nu este mai inteligent decât altul . Firește , unul are mai multă vreme , e mai spiritual , mai simpatic , mai grațios . Asta e altceva . Inteligența , dacă este funcțională , nu are nimic de dorit . Face față la toate problemele care i se pun , în vreme ce prostia este foarte polivalentă , diferită , eterogenă și , mai ales , nereceptivă . ”

Ca o concluzie :

Acestea au fost răspunsurile elevilor normaliști . Majoritatea au salutat cu entuziasm încercarea noastră de a realiza acest sondaj de opinie . Am întâmpinat însă și dificultăți : elevi care refuzau propunerea și chiar o priveau cu nepăsare . Acest fapt este îngrijorător deoarece tinerii au nevoie de un model , de o orientare în viață .

Ne bucură faptul că elevii Școlii Normale dau dovadă de cultură în alegerea modelelor care se regăsesc de cele mai multe ori în persoanele din jurul nostru : profesori , părinți , prieteni , personalități culturale .

Anchetă realizată de :
Magda Apetrei, Pădurariu Alina XI-A

COLECTIVUL REDACTȚIONAL

Redactori:

Elevi: Adriana Ailenei, Alina Augustin, Andreea Bursuc, Ecaterina-Florina Lupu, Eduard Nechifor, Victor Reșetnic

Profesori: Doina Balan, Eugenia Drișcu, Dan Plăeșu, Adrian Timofti

Coordonatori: Viorel Paraschiv, Elena Mănucă

Tehnoredactare: Cătălin Gheorghiu

Foto: Adrian Timofti

